

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України  
Тернопільський національний технічний університет  
імені Івана Пулюя**

Розглянуто на засіданні  
Вченої ради,  
протокол № 6  
від 22 травня 2012 р.

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
В.о. ректора Тернопільського  
національного технічного  
університету імені Івана Пулюя  
\_\_\_\_\_ П.В. Ясній  
23 травня 2012 р.

**ПОЛОЖЕННЯ**  
**про державну атестацію студентів**  
**Тернопільського національного технічного**  
**університету імені Івана Пулюя**

Розглянуто та схвалено  
на засіданні науково-  
методичної ради,  
протокол № 6  
від 11 травня 2012 р.

## **1. Загальні положення**

Положення про державну атестацію студентів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя розроблено на підставі законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», «Положення про державний вищий заклад освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.1996 р. за № 1074, «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 02.06.1993 р. за № 161, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.11.93 р. за № 173, Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансфертної системи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 р. за № 943, та Статуту університету.

Державна атестація студента здійснюється державною екзаменаційною комісією (ДЕК), або державною кваліфікаційною комісією (ДКК) (далі – державна комісія) після завершення навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або його етапі з метою встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-кваліфікаційної підготовки вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Присвоєння виробничої кваліфікації здійснює державна кваліфікаційна комісія, інших кваліфікацій – державна екзаменаційна комісія.

Державна комісія створюється як єдина для денної (стаціонарної), вечірньої, заочної (дистанційної) форм навчання та екстернату з кожного напрямку (спеціальності). За наявності великої кількості випускників створюється кілька комісій з одного і того ж напрямку підготовки (спеціальності). При малій кількості випускників може бути організована об'єднана комісія для споріднених напрямів (спеціальностей).

Державна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку випускників, вирішує питання про присвоєння їм відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня (кваліфікації), видання документа про освіту (кваліфікацію) державного зразка, надає рекомендації щодо вступу в аспірантуру, опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців в університеті.

## **2. Формування державних екзаменаційних комісій**

Державна комісія організовується щорічно і діє упродовж календарного року. До складу комісії входять голова і члени комісії. Голова комісії призначається Департаментом вищої освіти МОНмолодьспорту, за пропозицією ректора з числа провідних спеціалістів виробництва або вчених.

Одна і та ж особа може призначатися головою ДЕК, як правило, не більше трьох років підряд.

Пропозиції щодо кандидатур голів ДЕК завідувачі випускових кафедр подають до навчального відділу до 1 листопада, а пропозиції щодо персонального складу ДЕК – до 10 грудня поточного навчального року.

До складу державної комісії входять: представник адміністрації університету (ректор, проректор, декан факультету або його заступник),

завідувачі кафедр, професори, доценти (викладачі) випускових кафедр, провідні спеціалісти виробництва. Технічного секретаря ДЕК призначають з числа викладачів, методистів або інженерів випускової кафедри. У разі необхідності до участі в роботі державної комісії можуть залучатися професори і доценти інших кафедр.

Кількість членів державної комісії – не більше чотирьох осіб. В окремих обґрунтованих випадках, на підставі письмового подання завідувача випускової кафедри, кількість членів комісії може бути збільшена до шести осіб.

Персональний склад членів державної комісії затверджує наказом ректор не пізніше, ніж за місяць до початку її роботи.

Склад рецензентів затверджує наказом ректор за поданням завідувача випускової кафедри не пізніше, ніж за місяць до початку роботи державної комісії.

### **3. Організація державної атестації студентів**

Робота державних комісій проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджує ректор.

Розклад роботи державної комісії, узгоджений з головою комісії, затверджує перший проректор на підставі подання декана факультету за пропозицією завідувачів випускових кафедр. Його доводять до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних проектів (робіт).

Затвержені оригінали графіку і розкладу роботи комісії подають до навчального відділу не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних проектів (робіт).

У державних комісіях студенти складають державні екзамени та захищають дипломні проекти (роботи).

До складання державних екзаменів та до захисту дипломних проектів (робіт) допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

У разі, якщо керівник надає негативний відгук на дипломний проект (роботу) з висновком про неможливість допуску студента до захисту, це питання розглядають на засіданні випускової кафедри за участю студента й керівника. Рішення кафедри щодо можливості допуску до захисту є остаточним.

Списки студентів, допущених до складання державних екзаменів або до захисту дипломних проектів (робіт), подає до державної комісії декан факультету.

Державній комісії перед початком державних екзаменів або захисту дипломних проектів (робіт) декан факультету подає такі документи:

- витяг з наказу по університету про персональний склад ДЕК;
- розклад і графік роботи ДЕК;
- зведену відомість, завірену деканом факультету, про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт, практик, з державних екзаменів (тільки перед захистом дипломних проектів або робіт);

- робочі навчальні програми з дисциплін, що виносяться на державні іспити;
- комплект екзаменаційних білетів;
- перелік наочного приладдя, матеріалів довідкового характеру, передбачених для використання студентами під час підготовки та відповіді на питання державного іспиту, у тому числі технічні та дидактичні засоби, лабораторне обладнання;
- залікову книжку студента;
- дипломний проект (робота);
- відгук керівника про дипломний проект (роботу);
- рецензію на дипломний проект (роботу) фахівця відповідної кваліфікації.

Державній комісії можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують наукову і практичну цінність виконаного проекту (роботи) – друквані статті за темою проекту (роботи), документи, які вказують на практичне застосування проекту (роботи), макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

Складання державних екзаменів або захист дипломних проектів (робіт) проводиться на відкритому засіданні державної комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

Захист дипломних проектів (робіт) може проводитися як в університеті, так і на підприємствах, у закладах та організаціях, для яких тематика проектів (робіт), що захищаються, становить науково-теоретичний або практичний інтерес.

Виїзні засідання ДЕК, зокрема у структурних підрозділах університету, локальних центрах дистанційного навчання, захисти з використанням електронних засобів комунікації та для певних категорій студентів (осіб з особливими потребами) організуються за окремим наказом ректора.

Державний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів з дисциплін, передбачених навчальним планом.

Державні екзамени проводять за білетами, складеними у повній відповідності з навчальними програмами за методикою, визначеною університетом. Тривалість державних екзаменів не повинна перевищувати 6 годин на день.

На один день роботи комісії допускається планувати захист дипломних проектів (робіт) не більше дванадцяти осіб.

Результати захисту дипломного проекту (роботи) та складання державних екзаменів визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно».

Результати захисту дипломних проектів (робіт), а також складання державних екзаменів оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання державної комісії.

Повторне складання державних екзаменів чи захисту дипломного проекту (роботи) з метою підвищення оцінки не допускається.

Студенту, який захистив дипломний проект (роботу), склав державні екзамени відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки, рішенням державної комісії присвоюється відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень, видається документ про освіту державного зразка.

Студенту, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре», склав державні экзамен з оцінками «відмінно», захистив дипломний проект (роботу) з оцінкою «відмінно», а також виявив себе в науковій (творчій) роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, видається документ про освіту з відзнакою.

Рішення державної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні державного екзамену, захисті дипломного проекту (роботи), про присвоєння студенту-випускнику відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня та видання йому документа про освіту державного зразка, а також про надання рекомендації щодо вступу в аспірантуру приймає державна комісія на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, котрі брали участь в засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови є вирішальним.

Студента, який при складанні державного екзамену або при захисті дипломного проекту (роботи) отримав незадовільну оцінку, відраховують з університету і йому видають академічну довідку.

У випадках, коли захист дипломного проекту (роботи) визнається незадовільним, державна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист той самий проект (роботу) з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

Студент, який не атестований у затверджений термін і не склав державних екзаменів або не захистив дипломний проект (роботу), має право на повторну атестацію в наступний термін роботи державної комісії упродовж трьох років після закінчення університету. Перелік дисциплін, що виносяться на державні екзамени, для осіб, котрі не склали ці екзамени, визначається навчальним планом, який діяв у рік закінчення студентом теоретичного курсу. Тема дипломного проекту (роботи), як правило, не змінюється.

У цих випадках наказом ректора за поданням декана факультету студента поновлюють на контрактних умовах на період складання державного екзамену, дипломного проектування, захисту дипломного проекту (роботи).

Випускові кафедри:

- готують приміщення для роботи державної екзаменаційної комісії, необхідну документацію та технічні засоби для захисту дипломних проектів (робіт);
- регулярно, не менш двох разів за період роботи державної комісії, обговорюють на своїх засіданнях питання щодо організації та проходження захистів дипломних проектів (робіт).

#### **4. Звітування про роботу державних екзаменаційних комісій**

Усі засідання державної комісії протоколюють. У протоколи вносять оцінки, отримані на державних екзаменах або при захисті дипломного проекту (роботи), записують запитання, що ставились, особливі думки членів комісії, вказують здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень, а також, який документ

про освіту державного зразка (з відзнакою чи без відзнаки) видають студенту-випускнику, що закінчив університет.

Протоколи підписують голова та члени державної комісії, які брали участь у засіданні.

Після закінчення роботи державної комісії голова комісії складає звіт про роботу комісії.

У звіті голови державної комісії відображається аналіз рівня підготовки випускників і якості виконання дипломних проектів (робіт); відповідність тематики дипломних проектів (робіт) сучасним вимогам, характеристика знань студентів, виявлених на державних екзаменах, недоліки в підготовці з окремих дисциплін, даються рекомендації щодо поліпшення навчального процесу.

Випускові кафедри:

- беруть участь у складанні звітів про роботу ДЕК, на вимогу голови ДЕК надають необхідну інформацію з організації навчального процесу, його кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, заходів щодо підвищення якості освіти випускників та освітньої діяльності на кафедрі;
- обговорюють на своїх засіданнях підсумки роботи ДЕК, розробляють і впроваджують заходи щодо покращення організації дипломного проектування та підвищення якості дипломних проектів (робіт).

Звіт голови державної комісії обговорюють на засіданні вченої ради факультету.

Оригінали протоколів засідань та звіт голови ДЕК подають до навчального відділу університету упродовж п'яти робочих днів після закінчення останнього засідання ДЕК.

Перший проректор

М.М. Митник

Проректор з науково-педагогічної роботи

С.Ф. Дячук

Начальник навчального відділу

І.Г. Ткаченко

Погоджено:

Начальник організаційно-юридичного відділу

Н.М. Гарасимчук